

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗА ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ

«МЕНЕДЖМЕНТ»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти щодо стану академічної доброчесності при навчанні за освітньо-професійною програмою «Менеджмент».

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетой: «Академічна доброчесність». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Респондентам було запропоновано відповісти на одинадцять питань, що оцінювали: якість освіти, рівень корупції в університеті, недоброчесність в процесі навчання та вивчення дисциплін, навчальне навантаження; ПБ викладачів, що є взірцем доброчесності. За результатами проведення анкетування керівництво ТДАТУ, факультету (інституту), кафедри може застосовувати різні форми адміністративного впливу та вживання корегувальних дій відповідно до [Положення про академічну доброчесність в ТДАТУ](#).

Всього опитані **15 респондентів 2 курсу** (здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр», *1 курс опитування не проходить*), що склало **43%** від загальної кількості здобувачів 2 курсу за цією освітньою програмою. *Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).*

1. Здобувачам було запропоновано оцінити *якість освіти, яку вони отримують в ТДАТУ* за наступною шкалою (рівні): дуже низька; загалом низька; середня; загалом достатньо висока; дуже висока. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 1.

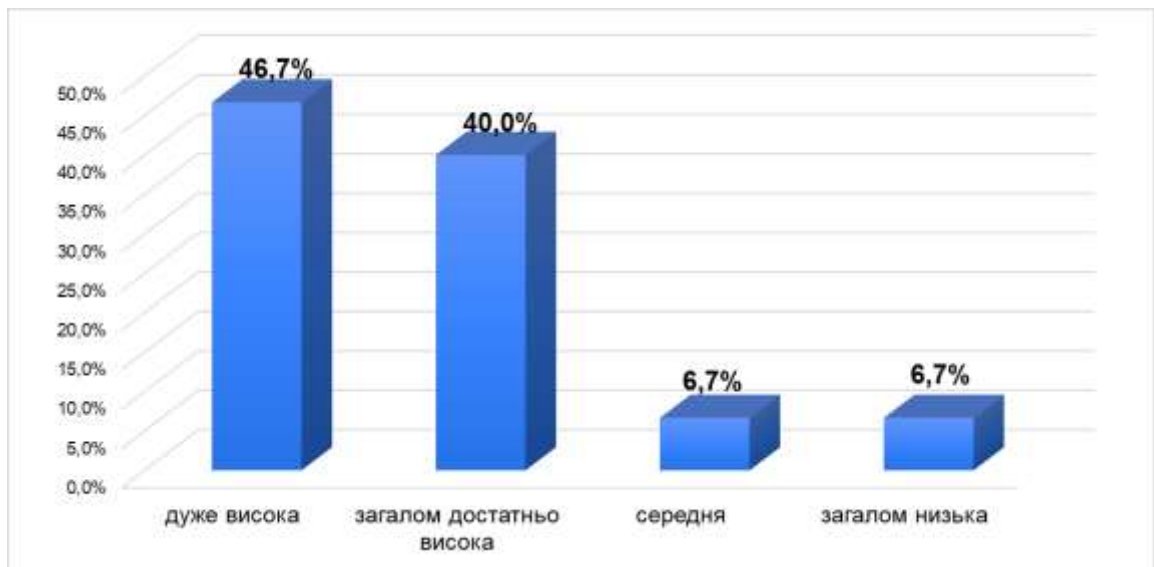

Рисунок 1 - Оцінювання якості освіти в ТДАТУ здобувачами вищої освіти (у відсотках)

З аналізу рисунку 1 не важко пересвідчитися у високій оцінці якості освіти в ТДАТУ, а саме рівні «дуже висока» 46,7% та «загалом достатньо висока» 40%.

2. Здобувачам вищої освіти було запропоновано оцінити корупцію в університеті за наступною шкалою: ні, не стосуються зовсім; частково стосуються, але часто викладачів провокують самі здобувачі; стосуються частково, і "ініціатива" належить деяким викладачам; корупція у нас масове явище, у якому задіяні усі - і здобувачі, і викладачі. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 2.

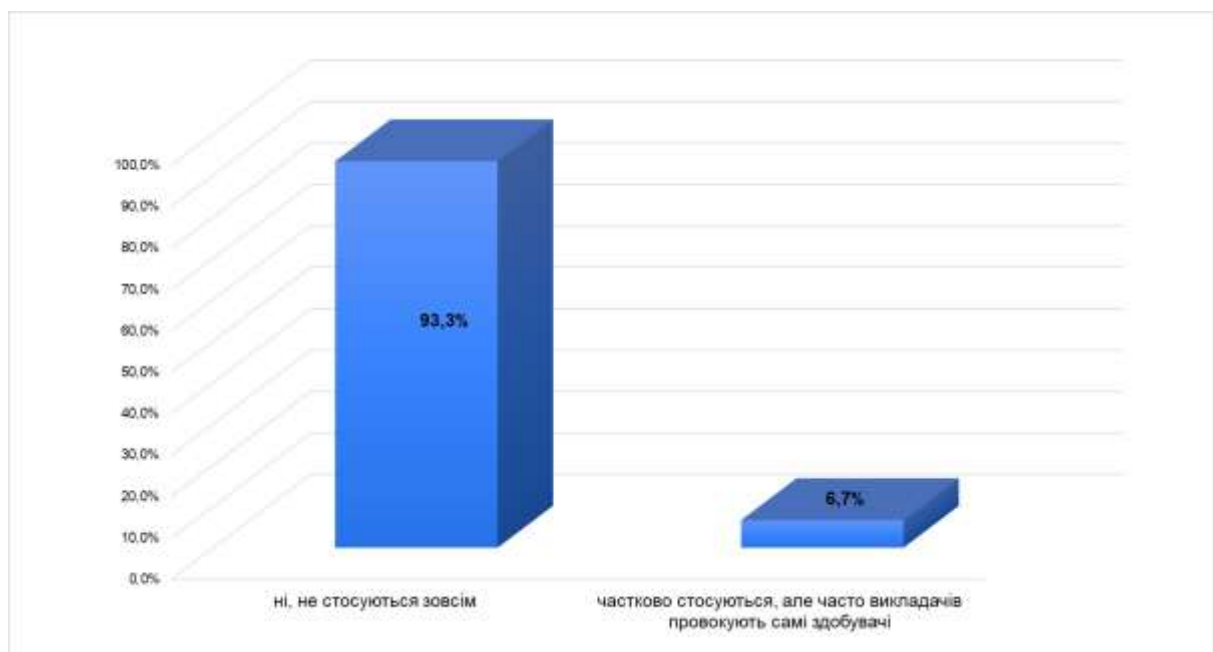

Рисунок 2 - Оцінювання здобувачами вищої освіти рівня корупції в університеті (у відсотках)

Аналіз рисунку 2 свідчить про низький рівень корупції в ТДАТУ, а саме

респонденти відповіли 93,3% «ні, не стосуються зовсім». Дали відповідь «частково стосуються, але часто викладачів провокують самі здобувачі» 6,7% респондентів.

3. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «*Чи доводилось Вам під час навчання в ТДАТУ особисто робити наступне...?*». Варіанти відповідей були наступні - *часто, рідко, ніколи*:

- купувати навчальні матеріали кафедри;
- купувати реферат;
- купувати курсову роботу (проєкт);
- платити гроші за оцінку;
- надавати платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі;
- готувати шпаргалки для складання ПМК, екзаменів;
- списувати з власних конспектів на контрольних заходах;
- завантажувати матеріали з Інтернету, копіїувати і здавати як власні;
- замовляти платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі.

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 3.

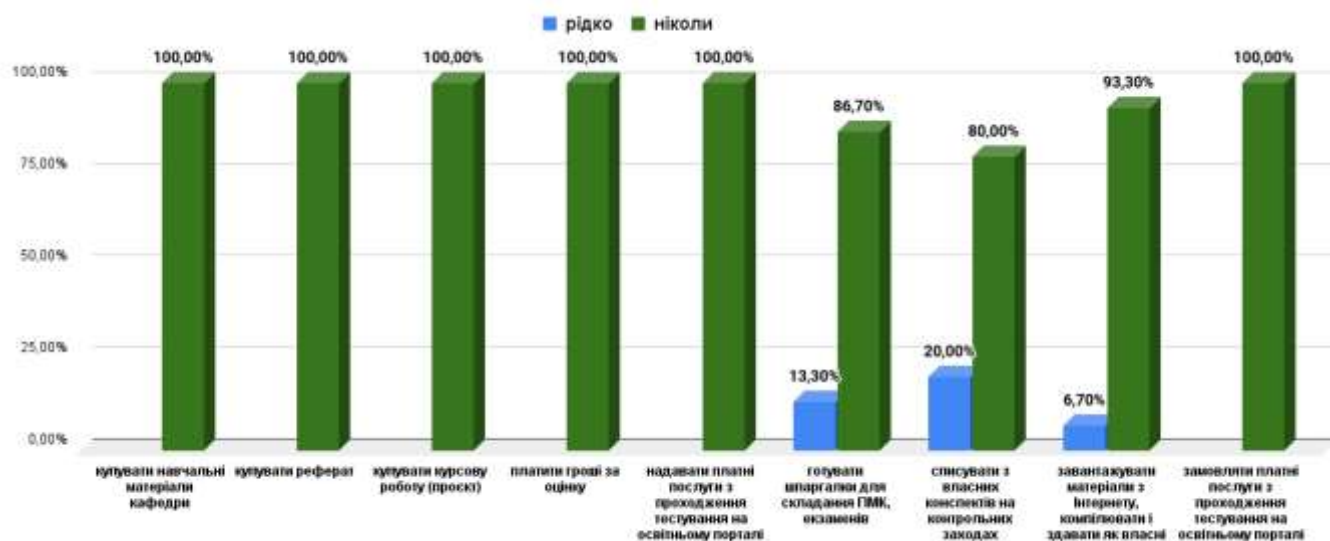

Рисунок 3 - Оцінювання здобувачами вищої освіти дій щодо питань недоброчесності в університеті (у відсотках)

Аналіз відповідей показує, що в середньому 95,6% респондентів перелічених дій щодо питань недоброчесності в університеті не робили. Респонденти вказали, що «рідко»: готували шпаргалки для складання ПМК, екзаменів (13,3%); списували з власних конспектів на контрольних заходах (20%); завантажували матеріали з Інтернету, копіїували і здавали як власні (6,7%).

4. В продовженні попереднього питання здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «*Якщо Ви особисто робили щось з вище*

переліченого, то з якою метою?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- для того, щоб отримати потрібну оцінку;
- для того, щоб не здавати лабораторні/ практичні роботи;
- для того, щоб не робити особисто реферат;
- для того, щоб не робити особисто курсову роботу (проект);
- в мене не було вибору, я діяв під тиском вимог викладача;
- для того, щоб не здавати тести з ПМК/екзамену;
- для отримання грошових коштів.

Дали відповідь на це запитання **3 (23%)** з **13** респондентів, які відповіли, що робили недоброчесні дії для того, щоб отримати потрібну оцінку – 3 респ. та в мене не було вибору, я діяв під тиском вимог викладача – 1 респ.

5. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «В який спосіб можна дізнатися про існування можливості «купити» оцінку?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- від самого викладача
- від старости
- від студентів старших курсів
- від своїх сокурсників
- не володію такою інформацією

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 4.

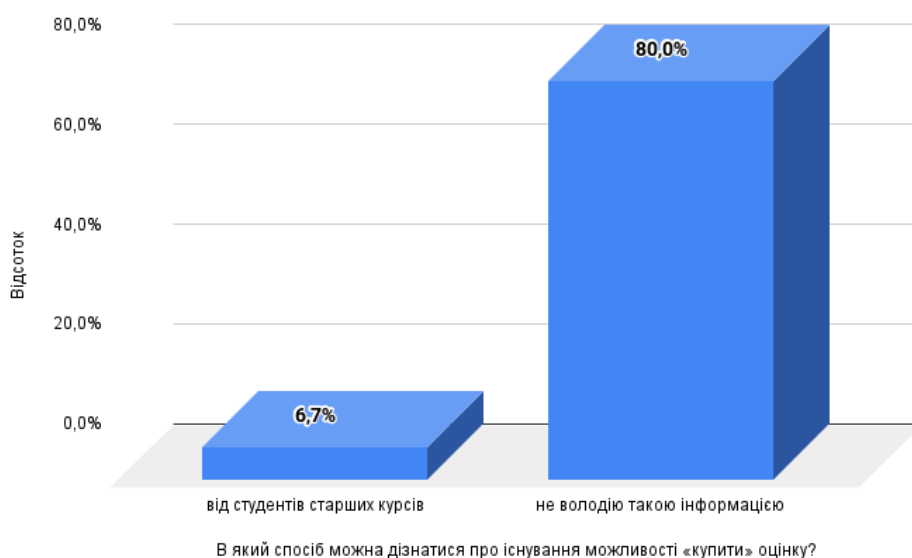

Рисунок 4 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

З рисунку 4 видно, що 80% здобувачів вищої освіти не володіють інформацією щодо існування можливості «купити» оцінку.

6. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Оцініть як часто Вам в минулому навчальному році доводилось зустрічати

повтори тем на різних дисциплінах (на шкалі від 1 до 5, де 1 – взагалі не доводилось, 5 – дуже часто)». Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 5.

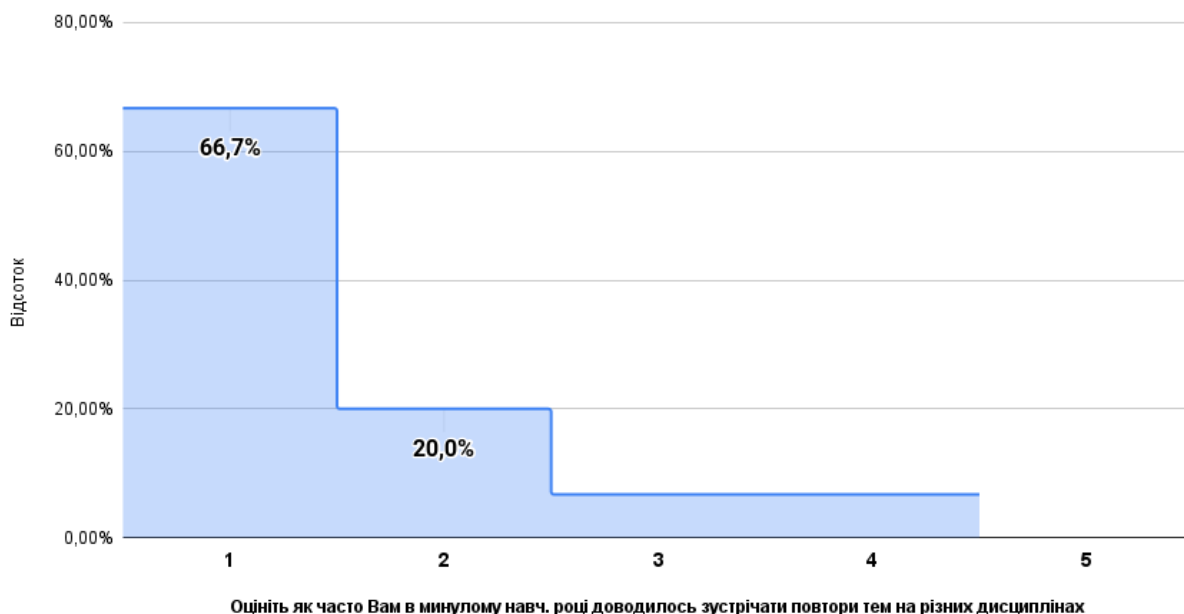

Рисунок 5 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

Аналіз рисунку 5 показує, що 66,7% здобувачів вказали, що «взагалі не доводилось» зустрічати повтори тем на різних дисциплінах в минулому навчальному році та 20% «скоріш не доводилось».

7. На питання «Чи доводилося Вам в минулому навчальному році писати однакові роботи для різних дисциплін?» респонденти відповіли, що не доводилось 87% та важко відповісти 13%. (рис. 6).

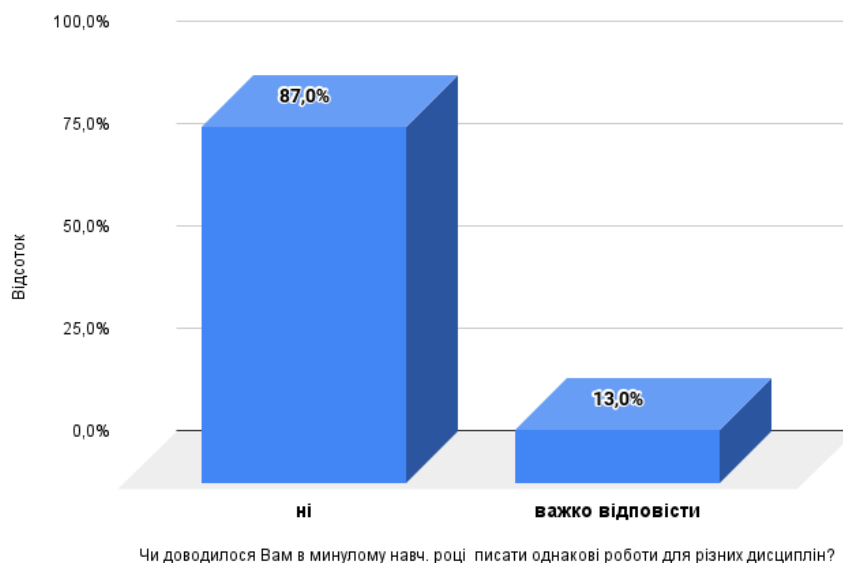

Рисунок 6 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

8. На питання «Чи доводилося Вам в минулому навчальному році слухати курс (окремі теми) з академічного письма/академічної доброчесності?» 53% респондентів відповіли, що не доводилось, та 47%, відповідно, «так» (рис. 7).

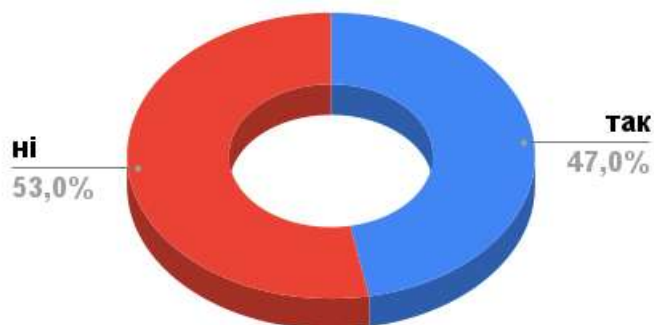

Рисунок 7 - Результати опрацювання відповідей респондентів щодо відвідування курсів з академічного письма/академічної доброчесності (у відсотках)

9. На питання «Як Ви оцінюєте власне навчальне навантаження впродовж цього семестру?» здобувачі вищої освіти всіх курсів навчання відповіли 60% як «помірне навантаження» (рис. 8).

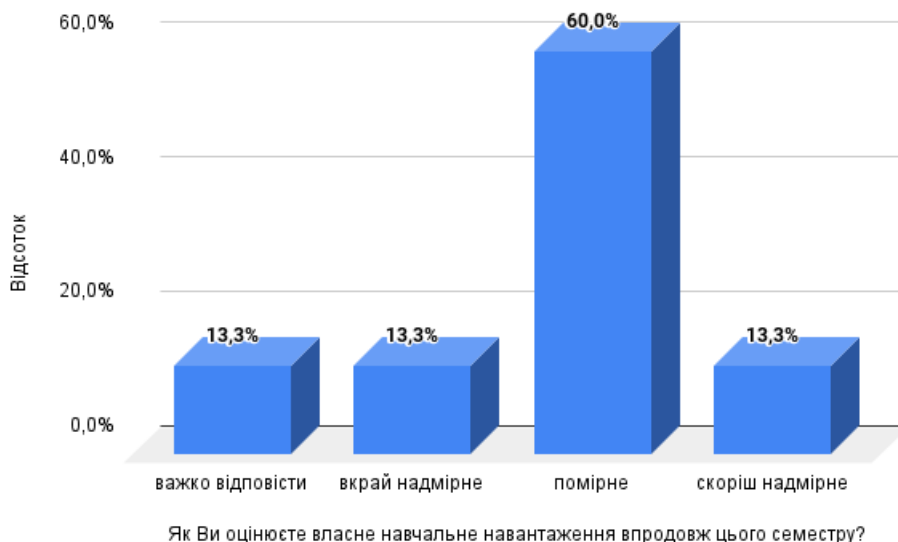

Рисунок 8 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках).

Висновки

Аналіз отриманих результатів щодо оцінювання якості освіти здобувачами СВО «Магістр», які навчаються за ОПП «Менеджмент» в ТДАТУ, показує, що якість на рівні «дуже висока» та «загалом достатньо висока» респонденти оцінюють на 86,7%.

Результати опитування свідчать про низький рівень корупції в ТДАТУ - 93,3% респондентів відповіли щодо ознак корупції «ні, не стосуються зовсім».

Також аналіз відповідей вказує на те, що в середньому 95,6% респондентів перелічених дій щодо питань недоброчесності в університеті не робили, а 80% здобувачів вищої освіти не володіють інформацією щодо існування можливості «купити» оцінку, натомість 6,7% - що отримали таку інформацію від студентів старших курсів..

Щодо дублювання інформації в темах різних дисциплін 66,7% здобувачів вказали, що «взагалі не доводилось» зустрічати повтори тем на різних дисциплінах в минулому навчальному році та 20% «скоріш не доводилось».

Загалом, респонденти оцінили такі важливі аспекти, як якість освіти, рівень корупції в університеті, недоброчесність в процесі навчання, навчальне навантаження студента. Загальна оцінка є позитивною, але слід втілити низку заходів для удосконалення освітнього процесу та остаточного викоренення недоліків, а саме:

- гаранту освітньої програми провести моніторинг робочих програм освітніх компонент з метою запобігання повтору навчальної інформації;

- викладачам навчальних дисциплін продовжувати ознайомлювати здобувачів вищої освіти з Кодексом честі, Антикорупційною програмою ТДАТУ, Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу і Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в ТДАТУ;

- ширше інформувати здобувачів вищої освіти та наукових керівників про необхідність дотримання правил академічної етики;

- вживати заходів з роз'яснення необхідності дотримання правил цитування та посилань на джерела інформації, дотримання стандартів бібліографічного опису;

- викладачам дотримуватися вимог об'єктивності та справедливості під час оцінювання знань та забезпечувати відкритість і прозорість проведення оцінювання рівня знань здобувачів;

- під час проведення консультування з питань виконання курсових та кваліфікаційних робіт знайомити слухачів з основними нормами та положеннями щодо запобігання академічному плагіату;

- продовжувати проводити опитування здобувачів та викладачів щодо

проявів недоброчесності у процесі навчання.

Відповідальний підхід до формування засад неприйняття та недопущення фактів академічної недоброчесності має сприяти формуванню справедливого середовища в закладі вищої освіти.

Гарант ОПП «Менеджмент» за
другим (магістерським) рівнем вищої освіти
д.е.н., професор

Вікторія НЕХАЙ

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР